

Restanțele bihorenilor la credite

LIVIU SAV

liviu.sav@BROKERdeBANI.ro; www.BROKERdeBANI.ro

De curând, BNR a publicat datele statistice pentru sfârșitul lunii noiembrie 2008 cu privire la „Comportamentul financiar al populației și al agenților economici”.

Aceste date statistice prezintă informațiile în RON cu privire la creditele acordate de bănci și disponibilitățile plasate în bănci. Informațiile despre credite sunt împărțite pe credite în lei și credite în valută, pentru fiecare categorie fiind prezentate creditele totale, curente și restante. Există și împărțirea după împrumutați (populație sau agenți economici), creditele către populație fiind defalcate pe credite de consum, credite pentru locuințe și credite pentru alte scopuri.

O primă concluzie, care se poate trage din datele publicate de BNR, este că populația din Bihor s-a

împrumutat aproape în totalitate pentru consum. Aproape 2 miliarde RON s-au dus în consum, adică 77,6% din totalul creditelor acordate populației în Bihor indiferent de valută, iar acum acest consum trebuie plătit. Media pe țară este de 74,9%, ceva mai mica decât în Bihor.

Informațiile prezentate de BNR despre restanțe cuprind datele cumulate referitoare la agenții economici și populație. În Bihor, restanțele înregistrate de agenții economici și populație la sfârșitul lunii noiembrie 2008 totalizau 99.241.708,16 RON, adică 1,67% din totalul creditelor de aproape 6 miliarde RON. Media pe țară este din nou ceva mai redusă, și anume 1,42% din totalul creditelor. La creditele în lei ponderea restanțelor este mai mare decât la creditele în valută, 2,77% la lei față de 1,09% la valută.

La o prima vedere, lucrurile nu stau foarte rău în ceea ce privește restanțele, procentul de 1,67% nefiind unul foarte ridicat. Dar dacă se analizează dinamica evoluției restanțelor față de luna decembrie 2007, se observă o înrautățire a situației de la lună la lună. La sfârșitul lui decembrie 2007, agenții economici și populația din Bihor aveau restanțe de aproape 42.000.000 RON, adică 0,93% din totalul creditelor de atunci de 4,5 miliarde RON. Prin urmare, în nici un an, restanțele au crescut cu 57.342.899,40 RON până la aproape 100 milioane RON, adică cu 137%, în timp ce valoarea totală a creditelor a crescut doar cu 31,3%. Acest lucru arată o deteriorare clară a portofoliilor de credite pe care băncile le dețin în Bihor.

Creșterea restanțelor la

creditele în valută este și mai alarmantă, fiind de 216%, adică de peste 3 ori față de luna decembrie 2007. Și nu trebuie uitat că se analizează datele de la sfârșitul lunii noiembrie 2008, adică înainte de câteva evenimente nefavorabile majore: devalorizarea leului față de EUR și CHF cu peste 10%, creșterea dobânzilor, concedieri sau reduceri de salarii.

Astfel, deteriorarea în perioada următoare a portofoliului de credite în limitele tendințelor descrise mai sus nu ar fi deloc surprinzătoare, și nici neapărat negativă, fiind imposibilă o îmbunătățire a procentului restanțelor în totalul creditelor în viitorul apropiat. Scenariul pesimist ar fi deteriorarea foarte puternică a calității portofoliilor de credite, în special la băncile cu portofolii semnificative în CHF și EUR.

Rămâne de văzut care vor fi acțiunile luate de bănci pentru a contracara aceste tendințe, și, de asemenea, cum va evolua comportamentul financiar al populației și al agenților economici în lunile următoare.